

International Federation of Surveyors
 Fédération Internationale des Géomètres
 Internationale Vereinigung der Vermessungsingenieure
 Međunarodna udruga geodeta

Struveov geodetski luk predložen za UNESCO-ov spomenik svjetske baštine

Prijedlog za uvrštenje odabranih sačuvanih geodetskih točaka na Struveovu luku u spomenike svjetske baštine predan je nadležnom odboru UNESCO-a zajedno s popratnim pismom finske ministrice kulture. Finska vlada službeno je poslala prijedlog u ime vlada deset država kroz koje taj meridijanski luk prolazi: Norveške, Švedske, Finske, Rusije, Estonije, Letonije, Litve, Bjelorusije, Moldovije i Ukrajine. Ostvarenju te ideje pridonijela je i međunarodna institucija za povijest geodezije i mjerništva FIG-a.

Struveov geodetski luk izmjeren je između 1816. i 1855. godine. Proteže se od Fuglenaesa u Norveškoj ($\varphi = 70^{\circ}40'11''$ do Izmaila na Crnome moru ($\varphi = 45^{\circ}20'03''$ u duljini od 2820 km. Po geografskoj dužini 265 točaka smješteno je između $22^{\circ}30'$ i 30° istočne geografske dužine. Za predmetni prijedlog izabrane su 34 sačuvane geodetske točke, koje danas leže u 10 zemalja. Ideja za proglašenje prvi je put predložena 1993. godine u Tartuu. Rezolucija je prihvaćena na kongresu FIG-a u Melbourneu 1994. godine. Prikupljanje podataka iz svih 10 zemalja trajala je sljedećih pet godina. Konačna se odluka očekuje 2005. godine, ali je već sada jasno da su geodeti uspjeli ostvariti jedinstven zajednički pothvat: riječ je o prvom takvom međudržavnom, prekograničnom prijedlogu projekta znanstvenog značenja.

Sama izmjera luka bila je zamišljena nešto drukčije: F. G. W. Struve mjerio je na sjeveru ne znajući da je ruski časnik Carl F. de Tenner radio na istom zadatku na jugu. Kad je donesena odluka o povezivanju, pokazalo se da se problem ne može riješiti opažanjem zajedničkog trokuta, jer su pojedini dijelovi projekta bili izvedeni u različitim mjernim jedinicama, s različitim instrumentarijem, pod vrlo nepovoljnim političkim uvjetima.

Krajem 19. stoljeća David Gill je u južnoj Africi počeo radove na sličnom luku koji se trebao protezati od Buffelstonteina kraj Port Elizabetha kroz istočnu Afriku do Kaira. Pokretač projekta nadao se da će taj luk biti moguće povezati sa Struveovim, čime bi se dobio luk duljine 11 500 km, odnosno 105° u kutnoj mjeri. On je mislio da je Struveov sin Otto već produljio luk svoga oca i Tennera do Krete. Nažalost, o tim su mjerenjima sačuvani tek rijetki podaci. Zbog svega navedenog očuvanje odabranih točaka važno je za buduće naraštaje.

Međunarodna konferencija o globalnoj infrastrukturi prostornih podataka, Bangalore

Sedma međunarodna konferencija o globalnoj infrastrukturi prostornih podataka (GSDI-7) pod nazivom "Infrastruktura prostornih podataka za održivu budućnost" održana je u indijskom gradu Bangaloreu od 2. do 6. veljače 2004.

Usporedno je održan 11. sastanak Međunarodnog odbora za globalnu kartografiju. Također je održan i 10. godišnji skup Stalnog odbora za GIS infrastrukturu Azije i Pacifika. GSDI-7 održan je pod pokroviteljstvom Indijske organizacije za svemirska istraživanja i Odjela za znanost i tehnologiju indijske vlade.

Skupovi u Bangaloreu bili su prvi administrativni susreti nakon što je GSDI formalno registrirana 2003. godine u SAD-u. Trenutačno GSDI ima više od 35 institucionalnih članova. Novi Upravni odbor ima 19 članova, koji predstavljaju različite regije i interesne skupine. Novi je predsjednik Indijac dr. Mukund Rao.

Na skupu GSDI-7 sudjelovalo je rekordnih 375 predstavnika iz gotovo 40 zemalja. Izložba je bila veća nego na radnim tjednima FIG-a. Platinasti sponzori skupa bili su Intergraph, ESRI i Space Image. Tehnički se program sastojao od 8 plenarnih i 9 paralelnih sjednica. Uz izložbu postera u zborniku radova objavljeno je više od 120 članaka.

Glavne su teme bile: međunarodne inicijative SDI-a, nacionalni programi SDI-a, SDI za održivu budućnost, društvena opravdanost SDI-a, ekonomski, financijski i zakonski aspekti

SDI-a, obrazovani programi, GIS i GPS. Uvodna predavanja na plenarnoj sjednici održali su predsjednik ESRI-a Jack Dangermond, predsjednica Intergrapha Preetha Pulusani (izvorno iz Bangalorea) te Mark Reichardt iz OpenGIS konzorcija.

Prvi međunarodni simpozij o inženjerskim mjerenjima za građevine i strukturno inženjerstvo

U Nottinghamu će se od 28. lipnja do 1. srpnja 2004. godine održati Prvi međunarodni simpozij o inženjerskim mjerenjima za građevine i strukturno inženjerstvo. Domaćin je Institut za inženjersku i satelitsku geodeziju Sveučilišta u Nottinghamu. Istodobno će biti organizirana i radionica s temom "Mjerenja i analiza cikličnih deformacija i strukturnih vibracija".

Simpozij o upravljanju zemljištem u postkonfliktnim područjima u Prištini

Povjerenstvo FIG-a za katastar i upravljanje zemljištem (7) i Kosovska agencija za katastar organiziraju simpozij o upravljanju zemljištem u postkonfliktnim područjima, koji će se održati u Prištini od 29. travnja do 1. svibnja. 2004. godine. Cilj je skupa objedinjavanje iskustava o predmetnoj tematici stečenoj na temelju istraživanja što su ih provele različite svjetske institucije (UN Habitat, FAO). Zbornik simpozija bit će objavljen na stranici na Internetu: <http://www.oicrf.org>. Ciljne skupine stručnjaka za taj simpozij stručnjaci su mirovnih snaga, stručnjaci za upravljanje zemljištem, geodeti, informatičari, donatori, nevladine udruge, političari koji sudjeluju u obnovi postkonfliktnih područja. Iako će veći dio programa činiti pozvana predavanja, ima prostora i za nekoliko članaka koje predlože sudionici. Zainteresirani se mogu javiti na sljedeće adrese: Luljeta Vuthi (kk_kca@yahoo.com) Uprava Kosovske agencije za katastar, ili Pauline van Elsland (pauline.vaneland@kadaster.nl) tajništvo Povjerenstva 7 FIG-a.

Prijave za stipendiju Zaklade FIG-a

Odbor direktora Zaklade objavio je natječaj za stipendije u 2004. godini. Prijave se primaju u Uredu FIG-a do 30. ožujka 2004. godine. Zaklada nudi stipendije u ukupnom iznosu od 20000 USD. Maksimalni iznos za jednu stipendiju je obično 1000 EUR. Više informacija, kao i potrebne formulare, zainteresirani mogu naći na sljedećoj stranici na Internetu: <http://www.fig.net/figtree/figfoundation/>

Popust na ESRI-jeve proizvode za članice FIG-a

Proizvođač GIS-sofvera ESRI najavljuje zajednički program s FIG-om, kojim se članicama omogućuje nabavka softvera ArcGIS uz 10% popusta, te dodatnih 10% prihoda od prodaje za Zakladu FIG-a. Prije dvije godine ESRI i FIG donacijama softvera u vrijednosti od preko 15,6 milijuna USD opremili su 49 sveučilišta širom svijeta. Cilj zajedničkog programa bio je integracija GIS-tehnologije u inženjersko i geodetsko obrazovanje, posebice u zemljama u razvoju. Licence je dobilo 17 sveučilišta u SAD-u te 32 sveučilišta u sljedećim zemljama: Kostarika, Jamajka, Trinidad i Tobago, Indija, Mongolija, Pakistan, Šri Lanka, Uzbekistan, Bocvana, Kamerun, Češka, Kolumbija, Egipat, Gana, Fidži, Kenija, Litva, Nikaragva, Filipini, Poljska, Rumunjska, Turska, Ukrajina, Zambija i Zimbabve. Menadžeri ESRI-ja koriste prigodu ponuditi novo proširenje softverskog paketa ArcGIS pod nazivom Survey Analyst, koji omogućuje integraciju rezultata geodetskih mjerenja u relacijske sustave za upravljanje bazama podataka unutar GIS-a. Uprava FIG-a zadovoljna je akcijom koja unapređuje geodetsku struku i obrazovanje, kako u razvijenim, tako i u nerazvijenim zemljama. Članice FIG-a moći će kod ovlaštenih distributera naručiti ESRI-jeve programe ArcView 8.3, ArcEditor 8.3, ArcInfo 8.3 te ArcGIS Survey Analyst i dobiti 10 % popusta uz uvjet da prethodno zatraže certifikat od Ureda FIG-a.